

Aflevering 12 - Over bloot, festivals en de Women's March. Met organisatoren Anneloes en Adinda

Dit transcript is gemaakt door Annabel. THX ANNABEL, love you!

ML: Marie Lotte Hagen

NYD: Nydia van Voorthuizen

ANN: Anneloes Dijkman

ADI: Adinda Veltrop

NYD: DAG feminist of iemand die zichzelf niet zo noemt maar het allemaal best interessant vindt en openstaat voor dingen met en over vrouwen. Je luistert naar Damn Honey!

* OPENINGTUNE *

ML: De podcast over shit waar je als vrouw van deze tijd mee moet dealen.

NYD: Mijn naam is Nydia.

ML: En ik ben Marie Lotte.

NYD: En dit is aflevering 12!

ML: Vandaag hebben we twee gasten aan tafel om met ons te praten over de Women's March die zaterdag 9 maart zal plaatsvinden in Amsterdam.

NYD: Ze zijn beiden *lead organisers* van de march. Adinda Veltrop en Anneloes Dijkman. Welkommm!

ML: En we gaan het straks uitgebreid met jullie hebben over de Women's March, maar eerst: Nydia, wat is het minst feministische wat je deze week hebt gedacht of gedaan?

NYD: Ja, ik weet niet zo goed of het nou niet-feministisch is. Dus ik leg het even hier neer, we kunnen stemmen, want jullie zijn met drie, dus dan komen we op een aantal. Het zit zo: ik luister een podcast nu over feminisme: *Feminists don't wear pink and other lies*. En de host daarvan, haar steungeluiden, dus geluiden om te laten horen van: ja, ik begrijp wat je bedoelt, die klinken in mijn oren heel pornografisch. En daardoor heb ik heel erg de neiging om haar minder serieus te nemen en om het af te zetten. Terwijl het eigenlijk heel interessant is wat er gebeurt. Maar het klinkt de hele tijd zo: Mmmm, okay. Yehsss. Dat is haar manier van praten. Wat vinden jullie, is dit niet-feministisch of heeft het er niks mee te maken, of?

ML: Nou, je liet het me gister horen en ik had het ook, haha. Het viel onmiddellijk op. En je zei niet eens dat je het deed en ik raakte er ook afgeleid door in ieder geval. Dus, ik luisterde niet meer naar de inhoud, ik luisterde naar haar geluister.

NYD: Ja. Maar dat is toch raar, dat ik haar dan dus eigenlijk seksualiseer. Gewoon puur om hoe zij praat?

ML: Ja. Ik weet niet zo goed wat ik ervan vind. Wat vinden jullie?

ANN: Nou, ik zit een beetje na te denken wat het alternatief dan zou zijn. Want, vind je dan dat ze anders zou moeten gaan praten?

NYD: Nee! Ik vind het een gekke gedachtecronkel in mijn hoofd, dat ik dat dus direct koppel aan seks en porno en daardoor dus ook minderwaardig.

ANN: Ja, dat is best een gekke gedachtecronkel inderdaad, haha. Ja. Maar of dat niet-feministisch is weet ik niet, ja. Ik heb het ook niet gehoord, ik kan... Hm.

ADI: Ik begrijp de insteek inderdaad wel. Ik denk dat het ook te maken heeft met: een heleboel personen die vinden natuurlijk sommige manieren van praten ook irritant, bijvoorbeeld het Valley girl-accent, weet je wel: 'like totally, like oh my gosh!'

NYD: Ja, ja, dat is ook iets.

ADI: Dus dat kan het zijn. Qua het zwoele, I don't know. Zeg maar, alle sekswerkers die ik ken zijn superfeministisch, dus... Haha. Voor mij zou dat misschien niet zo afleidend zijn, denk ik, maar...

ANN: Als in: pornogeluiden zijn niet per se anti-feministische geluiden, dat bedoel je?

NYD: Nee, dat is ook niet zo, het is ook niet...

ADI: Ja en wanneer is iets een pornogeluid en wanneer is het iets wat je oprecht in bed maakt. Maar ik begrijp de insteek... Ja.

ML: Het is daar gewoon zo jammer dat het afleidt van de inhoud. Want ik had het ook.

NYD: Maar dat vind ik dus stom van mezelf, dat dat afleidt van de inhoud.

ML: En dat is zo stom, ja, ik vind dat ook stom. Want ik wilde gewoon graag dat ik dat hoorde en dacht: Oh, GO - hoe heet ze, Scarlett Curtis geloof ik, toch?

NYD: Ja, Scarlett Curtis, ja.

ML: Go Scarlett, lekker, ja, doe je ding ofzo. Maar dat heb ik - dat had ik dus niet zo. Ik was er naar aan het luisteren en ik dacht oeh, porno. (Ze lachen.)

NYD: Nou, Marie Lotte. Wat heb jij?

ML: Ik heb eigenlijk twee dingen. Ten eerste: we kwamen deze week op de radio, bij...

NYD: Dit is het nieuws?

ML: Nee, nee, nee De Nieuws BV, op Radio 1.

NYD: Hahaha, sorry.

ML: En ik kwam op een gegeven moment niet uit m'n woorden, en toen - dit is even het verlengde van vorige keer - toen bood ik mijn excuses aan dat ik niet uit m'n woorden kwam. En dat vond ik gewoon weer zo typisch, heb ik blijkbaar niks geleerd van de vorige keer dat het me opviel. Dus dat is 1. En het tweede was, en deze, hier schaam ik me eigenlijk heel erg voor, haha. Maar ik ga hem toch zeggen. Ik kan altijd heel erg afgeven op mensen die als ik met m'n vriendin sta te zoenen op straat, die dan opmerkingen maken. Mannen die opmerkingen maken, die bijvoorbeeld vragen of ze mee mogen doen, of dat ze zich op ons mogen aftrekken enzo. Ehm. *kucht* Maar, haha, ik durf het bijna niet te zeggen. Twee weken geleden of 1,5 week geleden ofzo fietste ik samen met Nydia 's avonds door de stad, ik zag twee meisjes zoenen, en ik zei: 'tongen'. Haha.

NYD: 'Tongeeeeeuhh!' Zo deed ze.

ML: En het was ZO erg en ik schrok er zelf van terwijl ik het deed, dus ja. Zelfs deze meid, die dus daar heel erg boos over kan worden af en toe, doet het.

NYD: Ja. Het was ook echt weird, want ik zag het ook en dan heb ik dus, in mijn hoofd denk ik dan: jeej, maar ik dacht: niks zeggen, want dat is niet okee, en je moet niet de hele tijd mensen, dingen daarover zeggen want dat is heel vervelend voor ze. En toen DEED JIJ HET ZELF!

ML: Ik weet het. Het was echt - maar ik schaam me dus ook al, ik werd de volgende dag dus wakker en ik dacht: okee, er was iets ergs.

NYD: Maar ik denk dat ze het niet gehoord hebben.

ML: Nee, nou en als jullie het dus gehoord hebben en jullie luisteren: SORRY jongens. Meisjes! Ga ik weer

NYD: Oh god, alles!

ML: Sorry sorry sorry! Hahaha.

NYD: Het gaat allemaal fout. Adinda!

ADI: Ik wil eigenlijk nog op dat stuk wat Lotte zei, eh, Marie Lotte zei. Misschien moet je er nog een keertje langsfietsen om te zien of er wat op de straat gekrijt staat. (Ze lachen.)

ML: Jaaa! Och. 'Tongeuuh!' Haha.

NYD: Dat Ambrien is ingeschakeld. Dat zou mooi zijn ja.

ADI: Sorry, dat was... Haha, niet om je te categoriseren, he.

ML: Nee, dat zou echt top zijn.

NYD: Adinda.

ADI: Dat is wel heel erg maar ja, op zich. Ja, meest onfeministische, ja, dat vind ik vrij moeilijk. Ik bedoel, voor mij is feministisch, betekent vooral het geloven in de gelijkwaardigheid. Dus ik, ja, ik heb het idee van: de opmerking die jullie maakten, dat je zei van: 'Oh, dat was onfeministisch', misschien dat het iets meer het ding is van: dat is gewoon niet chill tegenover vrouwen. Maar... Ja. This is a nonsensical answer.

ANN: Nou ja, ik denk dat we eigenlijk een soort gezamenlijk antwoord hebben, als ik het script lichtelijk mag ombuigen, haha.

ML: Jazeker!

ANN: Dat we er allebei over na zaten te denken, Adinda is vanochtend dus uit Amerika gekomen en...

ADI: Ja, excuses, ik heb echt niet veel geslapen in het vliegtuig.

ANN: Die zat om half zeven 's ochtends bij mij in de keuken en toen dachten we: oh ja, iets niet-feministisch. Maar wij vinden dat moeilijk om te bedenken, omdat we eigenlijk - ten eerste ook kon ik persoonlijk oprecht niks bedenken, ik heb nog zitten nadenken van: had ik rare aannames ofzo, de afgelopen week, zoals in lijn met wat jullie noemen. Maar dat we eigenlijk, voor ons in elk geval, het benoemen van onfeministisch, lijkt het een beetje alsof we dan soort van 'geen echte feministen' zijn. En wat ik al zei toen we de podcast net even voorbespraken, dat we wel begrijpen waarom deze vraag erin zit en dat het ook juist een manier is om je eigen, nou ja, je eigen *privilege* of je eigen gedrag te checken?

ML: Ja.

ANN: Maar dat we eigenlijk een collectief antwoord hebben: dat we deze week dan maar niks onfeministisch hebben. Misschien omdat we echt vierentwintig uur per dag met de March bezig zijn, haha.

ADI: Ja, en weet je wat het is, het is ook niet... Haha, dat sowieso. En het is zeg maar niet Super Mario, als je dat level hebt gehaald, dan: jeeej, nu ben je feministisch genoeg! Dus ja. Dat is een beetje ons perspectief daarop. Maar iedereen ziet dat natuurlijk op een andere manier.

ML: Ja, voor ons is het echt een stukje bewustwording en het is een stukje...

ADI: Ja, supergoed.

ML: En ook laten horen aan onze luisteraars dat wij niet per se... We zijn niet perfect, we zijn heel erg lerende. En dat vind ik heel erg belangrijk, dat dat duidelijk is. Dat we iedereen duidelijk maken dat we constant nog aan het leren zijn. Daarom hebben we deze vraag er dus ook in zitten. Maar ik snap jullie perspectief ook.

NYD: Okee... Tijd... (samen met **ML:**) voor post! Okee, we kregen weer van alles binnen, waaronder deze brief van Celine. Marie Lotte, vertel.

ML: Ehm. Komt-ie. 'Ik heb advies nodig, help, mede-feministen. Ik heb net als bijna alle andere meiden wel eens last gehad van seksuele intimidatie. Vooral op feestjes en festivallen - want deze meid houdt van festivallen.' Nou, Celine, ik ook, haha. 'Ik durf geen scène te maken en weet door de drukte vaak niet eens wie het heeft gedaan. Een vriend van me vertelde mij laatst op een feestje zachtjes in mijn oor, ook om geen scène te maken, dat een enge man achter mij vies zat te doen. Ik verplaatste mij maar en negeerde het gewoon, de man ging gelukkig weg. Die vriend zei later dat hij zich schuldig voelde omdat ie niks had gedaan. Maar dat wilde ik ook helemaal niet. Ik wil niet dat een man voor mij opkomt, maar wat moet ik dan wel doen? Het ergste wat mij is overkomen was op een paint party. Iedereen zat aan elkaar en gooide verf op elkaar, en volgens mij vonden de jongens dat een excuus om overal aan te zitten, want er ging zelfs een hand in mijn broek.' Jezus, wat kut. 'Te gek voor woorden. Geen woord met hem gewisseld, ik wist niet eens zijn naam. En wat deed ik? Weglopen natuurlijk, omdat ik mij zo vies voelde en niet wist wat ik moest doen. Beetje lang verhaal, maar elk advies is welkom, want volgens mij gebeurt het zoveel omdat de jongens er zo makkelijk mee weg kunnen komen. Kots. Give me some girl power enzovoorts. Okee, toedels, groetjes, Celine.'

NYD: Ja... Celiine.

ML: Wat kut voor je, dat dit jou overkomen is. Dat ten eerste.

NYD: Ja, en herkenbaar denk ik ook, voor veel vrouwen.

ML: Dat denk ik ook.

NYD: Dat er ongewenst aan je gezeten wordt, in de club of op een festival. Zo extreem als wat hier besproken wordt, heb ik gelukkig nooit meegemaakt, maar een hand op je bil of, nou ja, net te dicht langs je schurken, schuren, dat kennen jullie wel toch?

ML: Dat het net... Ja. Dat het net heel vervelend is en dat je net weet: dit is niet okee.

NYD: Ook als je naar onderzoeken kijkt dan lees je dat iets van driekwart van de vrouwen hiermee te maken heeft op festivals. En overigens ook een groot deel van de mannen heeft te maken met ongewenst aanraken. Was een onderzoekje uit Rotterdam, 46% van de mannen. Ja, het probleem: het is natuurlijk nooit aan jou om dit op te moeten lossen. Want het is de schuld van de assholes die aan jou zitten. Dus voel je niet schuldig op het moment dat je niks durft te zeggen, of dat je je schaamt of iets. Want het is niet jouw schuld. Ja...

ML: Nou ja, wat doe je dan.

NYD: Het is bijna van als wij tips gaan geven, dan is het bijna alsof we dan gaan helpen van: het is nou eenmaal hoe het is, en dit zijn tips hoe je het op kan lossen. Dat wil je natuurlijk eigenlijk niet.

ADI: Het komt al snel in het gebied van: als je dit niet hebt gedaan, dan: oh damn, you know, you fucked up.

NYD: Precies.

ADI: En dat wil je natuurlijk ook niet. Want het probleem ligt inderdaad bij de persoon die die grens overschrijdt en nou ja, beetje suf, maar het ligt natuurlijk bij het maatschappelijk issue. Er wordt niet goed over gepraat and all, en ja, dan wordt er wel eens zo af en toe een campagne gedaan en inderdaad van 'ben je okee', maar de meeste mensen zijn niet okee. En op dat moment weet je ook niet goed hoe je okee moet reageren. Dus ja, het is heel erg lastig. Het is vooral...

ANN: Gewoon heel erg klote. (Iedereen: JA!)

NYD: Maar ik vond het daarom dus ook fijn dat ze deze brief stuurde, want we kunnen hem nu voorlezen, we kunnen het erover hebben, we kunnen andere luisteraars aan het denken zetten.

ML: Uitspreken dat het gebeurt.

NYD: We kunnen weer laten horen aan mensen van: het gebeurt. Ook dit soort heftige dingen gebeuren. En het wil niet zeggen dat als het gebeurt, dat het barpersoneel of politie daarvan op de hoogte is. Want dit meisje zegt ook: ja, ik deed maar niks. Dus er gebeurt heel veel, terwijl heel veel mensen niet weten dat er wat gebeurt. Dus ik vind dat belangrijk, dat mensen dat nu weten.

ADI: Ja en dat is natuurlijk ook iets wat vaker voorkomt. Of het nou in een festivalsetting is of dat het gewoon ergens op school is, of onder vrienden zelfs. Het komt voortdurend voor en we praten er niet genoeg over, omdat we altijd denken: het ligt aan onszelf. Of wij voelen ons opgelaten.

NYD: Of het is niet erg genoeg, denken we.

ADI: Nou ja, inderdaad. Ja.

NYD: Nou zijn er gelukkig wel campagnes of organisaties die hier mee bezig zijn.

ADI: Er is natuurlijk de fantastische organisatie 'Say No Thanks'. Die is een jaar of twee geleden opgericht door mensen die juist in de communicatiesector en in de festival/music world zitten. En die hebben dat specifiek opgericht om dat bespreekbaar te maken, want 'Say No Thanks' is met de insteek van: nee, nou, dankje, laat dat maar zitten. En het is in ieder geval de manier om ermee te beginnen. Om het toegankelijk te maken, om te beginnen een halt toe te roepen. Maar ja, als het inderdaad makkelijk oplosbaar was, dan zaten we hier niet over te praten.

NYD: Nee, klopt.

ADI: Dus ja, alert blijven.

ML: Het is een heel groot maatschappelijk probleem, maar voor nu is het natuurlijk Celine, die zit hier eh...

NYD: Die gaat het festivalseizoen weer in!

ML: Dus die moet eventjes goed voorbereid zijn, dus we hebben haar ook even - we hebben even nagedacht over tips, in ieder geval de dingen die je zou kunnen doen zelf, want ik snap bijvoorbeeld ook: er is niks mis mee als mannen voor je opkomen, maar ik snap ook dus dat je niet afhankelijk wil zijn van een man. Want je wilt gewoon je ding kunnen doen op een festival.

ANN: Plus het viel mij wel op dat ze in haar brief ook aangaf dat zelfs haar vriend geen scène durfde te maken, zoals ze het zelf omschreef, maar het heel zachtjes fluisterde. Dus, nou ja.

ML: En dat is, ja, dat is dan jammer. En wat doe je op zo'n moment, want dat je wegloopt, dat begrijp ik heel goed. Dat je dichtslaat, dat begrijp ik heel goed. Wat dapper zou zijn, is als je er wat van zegt op dat moment, maar doe dat maar eens.

NYD: Ja, dat is heel moeilijk.

ML: Dat is heel moeilijk. Ja, ik heb ook wel eens zoiets en ja, nee, je zegt niks gewoon.

NYD: Jij klapt ook dicht.

ML: Ik klap dicht.

NYD: Ja. Maar je kan het wel van tevoren met de groep waarmee je naar het festival toe gaat, kan je het misschien even bespreken. Van: hey, gebeurt het jullie ook, en misschien ja, gewoon even een soort brainstorm doen. Ik merk zelf: als ik van tevoren over iets heb nagedacht, dat ik makkelijker voor mezelf durf op te komen. Dus misschien als je je sterker in je schoenen voelt staan als je dat doet van tevoren, zou je dat kunnen doen. Maar nogmaals: jij hoeft in principe niet te veranderen. En ja, durf je het aan om toch naar barpersoneel te stappen, naar beveiliging, als zoiets gebeurt: je kunt mensen het terrein af laten zetten!

ML: Eruit laten zetten. Ja! Ze nemen het in principe heel serieus als je het zegt. Maar goed, zij gaf ook al aan: ik wist niet eens wie het was, dus...

ADI: Ja, en het is toch wel vaak, weet je, dan heb je de situatie van: kijk, als er nou een heleboel mensen hebben gezien dat heel openlijk iemand, weet ik veel, bij de kont werd gegrepen of zoiets, dan is dat veel makkelijker. Het zijn vaak juist subtiele dingen. En dat is ook waar...

NYD: Het probleem is.

ADI: De personen die de ander lastig vallen op inzetten. Dus dat is ook nog eens een keer een drempel. Want je wil ook niet inderdaad dat je het bij iemand aangeeft en dat het dan een issue is. Ik zou zeggen dat de tip vooral, niet voor eh, Celine was het toch?

ML: Ja, Celine.

ADI: Niet voor haarzelf is, maar voor de omgeving. Wees gewoon alert op wat er met je vrienden gebeurt. Weet je, dat is het beste wat je gewoon kunt doen. Ik was laatst uitgegaan met vriendinnen en er was 1 man die de hele tijd achter haar aan zat. Op een gegeven moment heb ik gewoon mezelf pontificaal ertussen gezet en gezegd van: Oprotten!

NYD: Ja, voor elkaar opkomen!

ADI: Ja, precies! Dat is het beste, want dan laat je al meteen zien van: dit is niet 1 persoon die lastig wordt gevallen en vervolgens niks durft te doen, nee.

NYD: We zijn met z'n allen!

ADI: Iemand anders zet zich er meteen tussen. Dan wordt die confrontatie, die dynamiek, heel erg anders. Dus ik denk dat dat het belangrijkste is voor ons allemaal om in gedachten te houden.

ML: Ja, dus onze tip: bespreek het met je vrienden, van tevoren eigenlijk, voordat je erheen gaat, zodat je allemaal bewust bent van wat er kan gebeuren en wat je dan doet.

NYD: Ja. Dan ook nog een voice-berichtje van Fleur.

Fleur: Hoi Marie Lotte en Nydia, Fleur hier. Met een vraag. Mijn vraag is: ik heb laatst gehoord over een onderzoek waar mannen eerst een video te zien kregen waarin

schaars geklede vrouwen voorkwamen, dus bijvoorbeeld een rapvideo of een popvideo, waar vrouwen natuurlijk vaak heel erg geseksualiseerd worden en op een bepaalde manier worden neergezet. En vervolgens hadden ze na het bekijken van deze video, hadden ze een gesprek met een vrouw. En nu bleek dat mannen die dus eerst zo'n video hadden gezien, de intelligentie van de vrouw met wie ze een gesprek hadden, die overigens gewoon normaal gekleed was, lager inschatten dan de mannen die niet van tevoren zo'n video gezien hadden. En ik vond dit best wel een heftig onderzoek, omdat, vanuit een feministisch oogpunt denk je natuurlijk: iedereen moet zich gewoon kunnen kleden zoals hij of zij wil. Maar dit heeft dus wel heel veel invloed op de manier waarop mannen ons zien. En vooral hoe ze intelligentie inschatten. Dus je zou eigenlijk kunnen zeggen dat dat een bepaald schadelijk effect heeft op de gelijkheid, als het ware. Dus dat is een soort tegenstrijdigheid die ik heel erg ingewikkeld vind. En ik vroeg me eigenlijk af hoe jullie hierover denken. Ja, dit is gewoon een beetje de fucked-up-heid van de maatschappij, denk ik. En hoe die werkt op onze hersenen. Maar ja, ik vind het een hele interessante kwestie, ook een hele ingewikkelde kwestie. Eh, ja. Hoe denken jullie hierover?

NYD: Ja Marie Lotte. Hoe denken wij hierover?

ML: Nou, ik vind dat ze het al heel mooi verwoordt: de fucked-up-heid van de maatschappij, zei ze volgens mij. Want dat is het gewoon en eigenlijk, ja, mijn eerste reactie hierop is: dit is waarom ik dus de neiging voel om op een gegeven moment echt met m'n blote tetten op de foto te gaan en dat online te gooien.

NYD: JUIST.

ML: Juist! Want het slaat nergens op dat vrouwen die dus bloot laten zien, minder serieus worden genomen. En dat vrouwen constant maar geseksualiseerd - ik kan hier echt kwaad om worden dat dat dus blijkbaar in onze hersenen zit.

NYD: Ja, toevallig gebeurde het onszelf ook afgelopen week. Want we hadden een tweetje, was de wereld ingegaan met onze podcast, die werd door iemand aangeraden en toen reageerde een vrouw erop met: 'Interessant. Ik ga luisteren. Wel jammer dat bij de link een foto van twee vrouwen in onderbroek staat'. Nou, ik gelijk de discussie aan natuurlijk, van: 'Hoezo, wel jammer?' Toen zei ze: 'Ik had niet gezien dat er een tekst op die onderbroek stond, dat maakt het misschien grappig. Toch zou ik er niet voor kiezen om met bloot luisteraars te trekken.' Wat wij echt een hele bizarre gedachtegang vinden!

ML: Dat is helemaal niet het uitgangspunt van die foto!

NYD: Die foto was gewoon: we liggen samen chill een boekje te lezen op bed, dit is gewoon heel erg hoe wij zijn op een zaterdagmiddag. Dit is een foto daarvan.

ML: Ik ben ook vaker in m'n onderbroek dan dat ik gekleed rondloop. Dus het is echt een beetje - het is gewoon een afspiegeling van de werkelijkheid, eigenlijk. Heel gezellig en chill.

NYD: Ja. Dus nou, aan de hand van die tweet hadden we deze discussie al best wel intensief gevoerd de afgelopen week. En toen kwamen we ook op instagrammers die andere vrouwen aanraden, die ondernemen, om vooral niet te sexy gekleed op de foto te gaan, want dan word je minder serieus genomen. En ik denk dus dat we het daarmee met zijn allen in stand houden. Ook als je kijkt naar bepaalde beroepen die een bepaald hoog aanzien hebben, dus bijvoorbeeld advocatuur, politiek, mensen die op de zuidas werken - daar wordt vaak van verwacht dat je in

mantelpakje of nette blousjes, strak in pak op je werk verschijnt en dat je weinig bloot laat zien. En daarmee hebben wij dus automatisch allemaal de associatie: zolang je niet teveel bloot laat zien, dan nemen we je serieus. Doe je dat wel, dan heb je een minderwaardig beroep. Dat lijkt hoe het nu is. En ik werk gelukkig op een plek waar ik helemaal kan dragen en doen wat ik zelf wil, dus dat doe ik ook lekker. Maar ja, ik mag toch hopen dat mijn collega's me daar niet minder serieus door nemen.

ADI: Nou, en waar ik altijd aan moet denken is die uitdrukking: 'What other people think of you is none of your business'. It comes out to that, weet je. En ik begrijp het wel...

NYD: Ja, tot het moment dat je dus...

ML: Dat je er last van hebt.

NYD: Dat je minder goed beoordeeld wordt op een sollicitatie, of op je beoordelingsgesprek...

ADI: Maar is dat dan ook een plek waar je daadwerkelijk wilt werken? Ik bedoel, het is wel een hele goede test dan, om het een keer te bepalen van wil je daar terecht komen.

ML: Nou ja, het is de fucked-upheid van de maatschappij.

ADI: Ja, dat klopt.

ML: Je wordt dus uitgesloten van heel veel plekken omdat jij besluit om gewoon te doen en te laten en te dragen wat je wil. En inderdaad, dan kan je zeggen: dan hoor ik daar niet, en dan is dat niet mijn plek. Maar uiteindelijk is het natuurlijk wel zo dat het verschrikkelijk is dat...

ADI: Ja, nee, dat is absoluut verschrikkelijk en ik wil ook niet zeggen dat dit voor iedereen geldt. En het heeft ook niet te maken met of je daar wel of niet thuishoort. Want je kan ook inderdaad makkelijk bij wijze van spreken WEL in dat mantelpakje gaan en wel *passing* zijn. Daar gaat het dan eigenlijk om. Maar het is meer: voel je je dan comfortabel genoeg om daar überhaupt op de lange termijn mee bezig te zijn en willen we dat in stand blijven houden? Want juist door dat te doorbreken maak je gewoon heel erg duidelijk van: schijt hieraan.

ANN: Ja, maar in zo'n periode waarin je dat dan aan het doorbreken bent, dat maakt het wel moeilijk. Want dat is wat jullie ook zeggen: kijk, misschien is het wel je passie om de advocatuur in te gaan en ben je daar al jaren voor aan het studeren, maar is het misschien ook je passie om eigenlijk het allerliefst in een croptop je advocatuurwerk te doen, ja, prima.

ML: Ja, of, weet ik veel, gewoon in je dagelijks leven, dat je je wel in een mantelpakje hijst, niet graag, maar inderdaad...

ANN: Nee, sowieso. Maar ik bedoel meer: dat onderzoek waar de vraag over ging, dat laat natuurlijk heel erg zien dat er een soort van, ook bij die mannen die in dat onderzoek hebben meegedaan waarschijnlijk onbewust die connectie is. En dat betekent dat het inderdaad in de maatschappij zo diep, de fucked-upheid van de maatschappij zo diep erin zit, dat we zeker wel moeten proberen te zeggen van: 'Nou, ik doe wel gewoon aan wat ik doe, en ik laat daarnaast horen dat ik ook nog gewoon heel intelligent ben en serieus genomen wil worden...'

ML: Ja, precies.

ANN: - of niet per se intelligent, want dan heb je dat hele verhaal weer, maar gewoon: dat er naar me geluisterd moet worden, maar ontegenzeggelijk moet je daarbij wel door zo'n tegenslag heen natuurlijk.

ADI: Ja, dat wel. Maar inderdaad, die tegenslag is de enigste manier waardoor je iets verandert. Kijk naar bijvoorbeeld Milou Deelen, weet je, die is gewoon fantastisch bezig wat dat betreft. En die heeft ook een hoop *slut shaming* over zich gekregen, en die zegt: 'Het interesseert me gewoon echt geen flikker. Als ik op Pride wil staan, inderdaad zonder shirt en al, waarom zou ik dat niet doen, want naast mij staan er ook zes mannen die hun shirt uit hebben.' En dan komt zij nog eens een keer op Dumpert terecht. Ja, schijt eraan...

NYD: We hebben voorvechters nodig.

ADI: JA! Precies.

NYD: We kwamen nog zo'n voorvechter tegen, we werden op haar gewezen door 1 van onze luisteraars. Victoria Bateman heet zij en zij is een professor geloof ik. En zij gaat dus bloot interviews in, volledig bloot, om een punt te maken van: ja, het is maar gewoon een lichaam, dus wat doen we hier...

ML: Ja en dit is ook wel - we hebben een interview met haar gezien over de Brexit, dus het was zeg maar: je zou als luisteraar of als kijker ervan, of in dit geval ook als de presentator, de interviewer zelf, die echt alleen maar kon kijken naar dat zij zich uitkleedde en gewoon niet begreep waarom, zou je kunnen denken...

ANN: Oh, ze komt dus aangekleed binnen maar kleedt zich dan uit?

ML: Ze kleedt zich uit daar. En haar ding is: 'The Brexit leaves Britain naked' geloof ik. Maar dat...

NYD: Ze maakte dan nog een bruggetje ja.

ML: En dan zou je kunnen zeggen, de Brexit heeft in principe niet zo heel veel te maken met dat jij hier nu naakt zit, en die interviewer is er ook niet over uit - nou ja, ik zat er naar te kijken, ik dacht: okee, okee, okee, ik snap de interviewer *ergens* ook wel. Dat je denkt: waarom moet dit per se bloot? Hmm. Dus...

NYD: Maar ik vind het WEL leuk wat ze doet!

ML: Maar ik vind het wel leuk wat ze doet, want je gaat erover...

ANN: Misschien een linkje in de shownotes? Ben wel heel erg benieuwd naar deze vrouw.

NYD: Ja. Zullen we doen.

ML: Ja, want ze geeft ook een heel college, geeft ze bloot zelfs. Dan kleedt ze zich dus echt voor een grote zaal mensen helemaal uit, staat ze helemaal bloot haar lecture te geven.

ANN: Voor mij is het gekke dat, als ze zeg maar bloot binnen zou komen, dan zou ik de statement nog beter begrijpen dan dat ze het soort van gaat...

ML: Gaat doen.

ANN: Gaat uitkleden. Ook omdat dat weer natuurlijk zo'n connotatie heeft van strippen en, ik weet niet, maar dan - nou ja, ik ben dan benieuwd wat de afweging daarvoor is in elk geval. Want als je een soort van zegt: ja eh, je moet gewoon naar me luisteren, of ik bloot ben of niet, dan zou je de hele dag gewoon bloot rond kunnen lopen, toch?

NYD: Ja, maar dat is wel koud! Haha.

ANN: Ja, dat is koud, haha. Maar door er extra de nadruk op te leggen dat je het eerst uit gaat doen, met die hele collegezaal of journalist erbij, maak je het voor mij weer een heel ander statement ofzo? Wil niet zeggen dat dat wel of niet goed is.

ML: Een heel... Ja, ja. Je kan je natuurlijk afvragen: willen we nou propageren - of willen we nou inderdaad mensen aanmoedigen om allemaal massaal naakt rond te gaan lopen?

NYD: Denk het niet he?

ML: Zou ik ook niet per se willen zeggen, want ja...

ANN + ADI: Nee, nee.

ML: Maar het zou wel, in een ideale wereld, zou het wel kunnen, ofzo.

NYD: Moeten kunnen.

ANN: Ja, plus ik denk ook: de vraag ging natuurlijk veel meer waarschijnlijk over schaars gekleed gaan dan helemaal naakt gaan, ook in wat je in het dagelijks leven ook echt tegenkomt. Ik zie nooit heel vaak mensen hier op de Kinkerstraat eh...

ML: Helemaal naakt lopen, hahaha!

ANN: Volledig bloot rondlopen, het zou misschien een leuke verrassing zijn!

ML: Oh, heb je me nog nooit zien lopen, of wel? Haha.

ANN: Nee, nee, hahaha.

ADI: Ik moet zeggen, de laatste keer dat ik dat heb gezien was in San Francisco in de Castro, en dat is wel een tijdje geleden. Maar nee, hier niet.

NYD: Nou Fleur, wij gaan gewoon lekker tieten, alles.

ML: Ja. Ik zou zeggen: als jij dat wil, doe het ook!

NYD: En als je het niet wil...

ML: ... dan niet! Hahaha.

NYD: Ja. That's it.

(THEMA-TUNE)

NYD: We moeten het even hebben over: The Women's March!

ML: Jaaha, en de eerste en misschien wel de allerbelangrijkste vraag kregen we toegestuurd door 1 van onze luisteraars, @cesarforever, namelijk: 'Heet het the women's MARCH omdat het negen MARCH gehouden wordt? Ik zit hiermee.'

ANN: Sowieso. (Ze lachen.) Nee.

ML: Het antwoord is nee.

ANN: Maar ik moet zeggen dat ik het zelf nu ook de hele tijd alleen nog maar: 'March, march, march, march' in mijn hoofd hoor met negen maart.

ML: Ooh, dus die associatie is nog best wel eh... Hahaha.

ADI: Ja, inderdaad. Nou ja, wij kunnen er ook niets aan doen dat International Women's Day in *maart* is. En het wordt nog vervelender als je er eigenlijk over praat, dat er echt een stuk of zes, zeven demonstraties zijn in maart, dus je zit constant over die march in march en march in march te praten.

ML: Het woord march valt veelvuldig.

ANN: Ja, vooral omdat wij dus veel in het Engels praten.

ADI: Ik zit de hele tijd te switchen, dan denk ik: zeg gewoon demo. Hup, demo.

NYD: Demo, ja. Nou, maar Cesar, je bent op de goeie weg en we zien je bij de Women's March op negen march! Maar effe serieus. Adinda. Wat is je rol bij de Women's March?

ADI: Wat is mijn rol, ehm, nou, ik zit in het team van *lead organizers*. En dat betekent dus dat we een heleboel dingen zitten uit te denken, vorm geven aan de beweging en ja, eigenlijk ook een beetje de richting aangeven. Want het begon natuurlijk heel erg als een verzetactie tegen Trump.

ANN: Twee jaar geleden.

ADI: Ruim twee jaar geleden.

NYD: Want Anneloes, jij bent ook lead organizer he? Hoe groot is dat team dan?

ANN: Nou, we zijn nu voor de March - ik ga nu toch het Engelse woord blijven gebruiken - zijn we met vijf of zes lead organizers.

ADI: Zes ja, zoiets.

ANN: Maar hierna gaan we denk ik verder met drie of vier voor de actual... want de Women's March Nederland is niet alleen de mars op 9 maart. Dus we hebben meer in petto dan dat.

NYD: Ja. Oke, maar het begon bij Trump, zeg jij?

ADI: Het begon bij Trump, een verzetsbeweging eigenlijk van de gewone burgers, om het zo te zeggen, en dat werd heel erg groot. Het is natuurlijk in Amerika begonnen, vervolgens volgden de andere landen in solidariteit, en daarom waren de eerste demo's gewoon echt heel erg daarop gericht. Anti-Trump, net zoals hier in Nederland.

NYD: En dat is drie jaar geleden he?

ADI + ML: Twee jaar!

NYD: Eh ja, dit wordt hun derde.

ANN: Ja, hij is november 2016 verkozen, maar de eerste Women's March, die hele grote, die was...

NYD: In 2017.

ANN: In januari 2017. Toen was er hier ook een kleine.

NYD: Ja. Daar was ik!

ADI: Yaaaah!

ANN: Ja, ik ook. Zwanger en wel, haha. En in maart 2017 is toen de eerste, of nou ja, de grotere Nederlandse Women's March geweest.

ADI: Ja, dat was inderdaad een follow-up omdat wij natuurlijk - wij zaten met onze eigen politieke problemen in Nederland, om het zo te zeggen. De verkiezingen! Dat iedereen zei van: ooh, welke partijen worden dadelijk heel erg groot, en toen is het eigenlijk meer uit handen gegeven, want toen hebben verschillende externe organisaties, vrouwenrechtenorganisaties, het opgepakt en het georganiseerd en al.

ANN: Ja, maar misschien wel even goed - alle vragen gaan nu door elkaar, dat is vast niet erg, maar, we zijn allemaal vrijwilligers. En tot nu, het moment van opnemen, zijn we ook nog geen officiële organisatie, maar dat gebeurt wel binnenkort.

ADI: Yesss.

ML: Maar was het dan: twee jaar geleden werd het georganiseerd vanuit...

ANN: Ook door een groepje vrijwilligers.

ML: Okee.

ANN: Die gewoon boos bij elkaar zijn gekomen, zeg maar.

ML: Die dachten: 'Wij gaan dit...'

ANN: En dat is eigenlijk nog steeds zo, dat zijn we nog steeds. Niet 'boos', dat wil ik niet als framing de buitenwereld inslingeren (*Adinda lacht*), maar we willen iets veranderen, en dat doen we met zijn allen, vrijwillig, samen.

NYD: Voor mensen die nog nooit zo'n march hebben meegemaakt, hoe...

ML: Ja, zoals ik, trouwens, want ik moest eigenlijk twee jaar geleden...

ADI: Kom OP, joh!

ML: Ja, het is echt. Twee jaar geleden lag ik in bed, Nydia die ging wel, en ik wilde gewoon niet, dus deed het niet.

NYD: Ze had geen goed excuus, ze liet mij gewoon in m'n eentje gaan, ik vond het doodeng, ik ging toch - en het was fan-tas-tisch.

ADI: Dat is op zich een goed excuus hoor, dat je er twijfels over hebt.

ML: Ja, maar, ja...

NYD: Nee, er was geen twijfel!

ML: Ik voel me wel... Ik had geen twijfels, ik wilde wel, maar ik lag in bed dus ik ging niet.

NYD: Ze was gewoon lui!

ML: En ik voel me er tot op de dag van vandaag nog schuldig over dus eh... Ja.

NYD: Maar okee, vertel. Wat moet ik voor me zien?

ANN: Nou ja, heel veel mensen. Geen pussyhat dit jaar, zoals twee jaar geleden, haha. Maar je moet voor je zien dat het een grote demonstratie wordt waarbij we een gemeenschappelijk tegengeluid willen laten horen tegen allerlei zaken die op dit moment mis zijn in de Nederlandse samenleving. Dus het heet dan wel de Women's March, maar als je naar onze Facebook event-pagina gaat, zie je ook dat: het issue is niet gericht op vrouwen, het gaat over allerlei soorten onderdrukking, het thema van de mars is ook 'All oppression is connected'. Maar het is een mars die... Ik weet niet. Omdat het de Women's March heet, heeft het een flair van een 'gezellige mars waar je met je vriendinnen naar toe gaat'. Wat ten dele waar is, het is natuurlijk een mars niet zoals de anti-Zwarte Piet-demonstraties zijn, bijvoorbeeld. Daar komen tegendemonstraties, die hebben last van de politie, van allerlei problemen, en wij hebben het privilege eigenlijk van dat het hoogstwaarschijnlijk op 9 maart een hele gezellige mars wordt.

NYD: Maar wat is een...

ADI: Het wordt sowieso gezellig!

NYD: Wat is een mars dan? Gaan we dan lopen? Of gaan we stilstaan, of...

ANN: Ja, nee, het heet een mars, omdat we gaan: marcheren. Maar, om half 1 verzamelt iedereen op de Dam, daar rally'en we iedereen op zodat je er helemaal zin in hebt. En dan lopen we, met je zelfgemaakte protestbord, naar Museumplein.

ML: En met gewoon een HELE groep mensen gaan we daarheen?

ANN: Met eh, nou, 10.000 mensen, ik weet niet, twee jaar geleden waren er 20.000 mensen en we zijn nu een beetje aan het kijken waar het naartoe gaat.

ADI: We gaan gewoon voor de 15.000, haha.

ANN: Ja, en dan op Museumplein is er nog een podiumprogramma met super-inspirerende sprekers waar we het denk ik later ook nog wel eventjes over zullen hebben.

NYD: Ja, laten we het nu maar...

ML: Ja, of nu hoor!

ADI: Nou, wat ik nog eventjes wil toevoegen aan dat, vooral, want die vraag krijgen we inderdaad heel vaak, van: oh, ik ben er nog nooit bij geweest, is dit wel veilig, kan ik mijn kinderen meenemen...

ANN: JA!

ML: Ja, dat is een vraag van 1 van onze luisteraars ook.

ANN: Nee, ja, dat kan allemaal.

ADI: Ja, het kan mee, haha. Dat kan allemaal. Maar ik denk dat het gewoon heel erg belangrijk is om in gedachten te houden: het *lijkt* intimiderend. En dat heeft er vooral mee te maken, Nederland is niet een land waar mensen zomaar de straat op gaan.

ANN: Zoals in Frankrijk zeg maar voor alles iedereen de straat op gaat, altijd.

ADI: Nee, precies. En daar kan je een heleboel redenen voor noemen, maar dat maakt in principe niet eens uit waarom. Maar de gedachte hierachter is, en wederom, Trump was daar een katalysator van: op een gegeven moment realiseer je gewoon van: oke, dingen zijn ZO fucked up, weet je, natuurlijk willen we het veranderen. Maar wat kan je doen voordat je iets gaat veranderen? Je zoekt gelijkgestemde mensen op.

NYD: Ja. Hoe ik het zelf ook ervaren heb, even voor Nikki, die dus vroeg of ze haar kinderen mee kon nemen: natuurlijk, we komen een heel krachtig statement maken, maar tegelijkertijd voel je echt zoveel...

ML: Liefde.

NYD: Positieve energie en liefde. Van: okee, we zijn hier allemaal met hetzelfde doel, we willen allemaal hetzelfde bereiken, ja, het is echt een kippenvelmoment. En het is niet gevaarlijk voor je kinderen om daar naartoe te gaan.

ANN: Nee, want ik denk dat demonstreren in Nederland, ook door wat Adinda zei, omdat het zo'n soort van *rare occasion* is dat het gebeurt, zijn vaak de demonstraties die in het nieuws komen, zijn die die misgaan. Of waarbij geweld wordt gebruikt ofzo. Maar dat hoeft helemaal niet en dat is ook op 9 maart zeker niet aan de orde.

ADI: Nou ja, inderdaad, want jij noemde net de Zwarte Piet-protesten, en ik denk dat dat een heel erg duidelijk voorbeeld is van hoe een heleboel mensen die aanwezig zijn bij de Women's March een heleboel privilege hebben. De reden waarom er zo extreem veel geweld op de mensen afkwam bij de 'Zwarte Piet is racisme'-demonstraties...

ML: Omdat het zwarte mensen zijn, ook, ja.

ADI: Ja, en dit heeft er gewoon echt letterlijk mee te maken - mensen kijken me altijd aan als ik die uitdrukking gebruik, maar ik zeg: in dat geval zijn er letterlijk witte lichamen nodig om andere mensen veilig te houden.

ML: Die dit geluid laten horen.

ADI: Ja, precies, ja. Want dan krijg je dit, ik bedoel, we hebben al - de meeste mensen hebben wel gezien hoe Quincy Gario en Mitchell Esajas inderdaad in elkaar

zijn geslagen, en SUPER hardhandig, door de politie. En ze zijn toch, elk jaar, zijn ze dit blijven opbouwen en zeggen van: Luister, wij zijn hier niet de gewelddadigen maar we willen het hier WEL over hebben. En het is dan heel erg ironisch moet ik eigenlijk zeggen, hoewel begrijpelijk, dat bij de Women's March dan iedereen meteen zegt: jeeej, positiviteit, jeeej, laten we hoedjes opdoen!

ANN: Knutseleeeen, pussyhats!

ADI: Ja, knutselen en al! En dat is natuurlijk, protest en überhaupt politieke en maatschappelijke issues, die kunnen heel erg ingewikkeld zijn, maar wat we vooral daar willen aankaarten is: er zijn een heleboel onderwerpen die in dit kader vallen. Er zijn een heleboel onderwerpen die binnen het feminisme vallen, onderdrukking en al. Tegelijkertijd, als je een feminist bent, dat pleit je ook niet vrij van dingen, weet je, als je queer bent dan pleit je dat ook niet vrij. Dan kan je nog racistisch zijn of per ongeluk racistische opvattingen hebben. En dat is dus waarom we de dingen hebben hervormd. Dus als wij daar dadelijk staan, op de Dam, lopend naar het Museumplein, dan zijn we daar met zijn allen om te laten zien vooral van: luister, de maatschappij is zoveel diverser dan dat je vaak ziet. Dan je ziet in de media. De problematiek is zoveel gecompliceerder en alledaagser dan je denkt. Daarom hebben we ook gekozen voor sprekers die niet uit de politiek komen en die niet in de gevestigde organisaties in Nederland zitten. Het zijn echt allemaal grassroots-activisten, om het zo maar te zeggen. Gewoon mensen zoals wij allemaal. Maar die gewoon keihard opkomen voor de problemen in de maatschappij.

ML: En kun je wat vertellen over die sprekers?

ADI: Jaaa, zeker, ja!

ANN: Zijn ze al allemaal aangekondigd eigenlijk inmiddels? Nee he?

ADI: Nee, ze zijn nog niet allemaal aangekondigd.

ANN: We zijn het stapsgewijs stiekem zo aan het...

NYD: Aan het revealen!

ANN: Releasen op Instagram.

ADI: Ja, de meest recente, die we gisteren hebben aangekondigd, is Devika Partiman.

ML + **NYD:** Jeeeeej!

NYD: Ja, misschien, heel misschien wel onze volgende gast in deze podcast, kleine spoiler!

ADI: Oh jaaa, wie weet, wie weet! Zij heeft het ontzettend druk wel, haar kennende is ze altijd...

NYD: Ja, we hebben al een afspraak.

ADI: Aaah, kijk.

ML: We hebben d'r al voor ons.

ADI: Supergoed, supergoed. Ja, bij Women's March internationaal zijn wij gewoon heel erg groot fan van Devika. Want zij is een amazing voorbeeld natuurlijk van hoe je met...

NYD: Zij is van Stem op een Vrouw...

ADI: 'Stem op een Vrouw' heeft ze opgericht inderdaad, 'Nederland wordt beter'. En zij heeft eigenlijk gewoon Nederland ingelicht, geïnformeerd, over hoe je veel beter je stem kan uitbrengen in de politiek. En vervolgens daardoor meer vrouwen de

politiek in stemmen. En dat heeft er niet alleen mee te maken van: we moeten gewoon meer vrouwen, maar het wordt representatiever.

NYD: Ja! Wie nog meer? Anneloes?

ANN: Ja, ik zit even na te denken wie we al hebben aangekondigd, omdat ik nu niet een vervelende spoiler wil...

NYD: Jullie hebben Annika al aangekondigd!

ML: Jaaa, daarover waren wij erg enthousiast. Annika!

ANN: Ja, Annika komt inderdaad spreken, vanuit de Disability Rights Movement, zeg maar. Ik heb met haar niet voorbesproken wat ze gaat zeggen, dus ik kan daar niet teveel over geven, maar overkoepelend hebben we geprobeerd om de sprekers ook divers te krijgen, en mensen met een beperking - of wat inmiddels in Nederland de politiek correcte term is, zijn vaak niet goed te zien bij demonstraties, letterlijk en figuurlijk. Of er is geen ruimte voor ze, of ze worden in elk geval zelden op een podium gezet. Dus wij vonden het super belangrijk dat dit keer bij ons wel te doen.

ADI: En marches zijn gewoon historisch gezien vaak niet toegankelijk voor mensen met een beperking. Want het is vaak een flinke route die je moet aflopen, en afhankelijk van welke beperking er ook speelt, kan dat gewoon heel erg belastend zijn.

ANN: Limiterend zijn.

ADI: Dus daar proberen we nu heel erg veel rekening mee te houden, juist omdat wij - dat zien wij als een onderdeel van intersectioneel feminisme.

ANN: Ja, dus mocht er een vraag zijn ook nog van iemand die zich afvraagt of de march wel toegankelijk is, dan doen we daar ons keihardste best voor, dat dat wel zo is.

NYD: Ja en Annika is ook de ontwerper van de online Disability March. Van het logo daarvan.

ADI: Ja, klopt!

NYD: Dat willen we ook even hier noemen.

ML: Heel graag noemen!

ADI: Yes yes yes!

NYD: Dus voor iedereen die door ziekte, handicap, psychische klachten of neurodivergentie niet naar de march kan komen, kan je dus online je verhaal delen, dat kan op onlinedisabilitymarch.nl. En door de dag heen zullen ze vanuit Twitter en Facebook deze verhalen posten. Zodat online de march ook aanwezig is. Dat is @online... nee wacht. @onlinesickmarch, op Twitter en Facebook dan kan je geloof ik gewoon zoeken op 'online disability march'. Ja, het is een initiatief dat wij heel erg eh...

ML: Aanmoedigen!

NYD: Aanmoedigen.

ML: Ja, love it.

NYD: Ja, want wat ze ook op de website schrijven: het zijn deze mensen die heel erg wegvallen, omdat ze niet zichtbaar zijn. Omdat ze zich niet zichtbaar kunnen maken! Dus ze kunnen...

ML: Terwijl deze march juist voor deze mensen is.

NYD: Precies! Ja, ze kunnen soms letterlijk niet deelnemen. Ook al is de route toegankelijk. Weet je, er zijn zooveel dingen waar je rekening mee moet houden als je bijvoorbeeld in een rolstoel zit. Hoe kom je überhaupt in Amsterdam? Dus het is zo goed dat dit georganiseerd wordt. Dus volg ook die accounts om dit te volgen. En deel je verhaal als je op deze manier aanwezig wil zijn bij de march.

ADI: En het gaat er niet alleen om dat het moeilijk is om inderdaad gezien te worden, vaak worden ze gewoon keihard genegeerd.

NYD: Dat ook nog.

ADI: Dat is het allerbelangrijkste. En wederom, dat is ook weer zo'n dingetje waarvan je zegt: dit geldt ook gewoon in de dagelijkse samenleving. Winkels zijn niet toegankelijk om bijvoorbeeld naar binnen te gaan, ruimtes zijn er niet op ingesteld, dit kan je zelfs doortrekken natuurlijk naar het onderwijs, voor mensen die inderdaad op een andere manier dingen leren. Ja, de disability movement is wat betreft zo ontzettend groot!

NYD: Annika is ook een leuke volgtip op Instagram trouwens.

ML: Ja! Heel erg leuk.

ADI: She's my girl, haha.

NYD: @nnkml

ANN: Ja, Annika Mell zonder de klinkers geloof ik, da's misschien makkelijker te onthouden. (Ze lachen.)

ADI: Ja, dat klopt inderdaad.

NYD: Ja, da's misschien makkelijker.

ML: Eh, heel eventjes voor de samenvat. Je kan dus de Women's March online en fysiek lopen. En we beginnen op de Dam en we eindigen op het Museumplein.

ADI: Klopt.

ML: Wat zouden jullie zeggen tegen mensen die dus wel willen en het eng vinden of misschien dus niemand kennen? Wat doe je dan?

ANN: Ik zou ten eerste toch proberen om zoveel mogelijk vrienden op te trommelen om mee te gaan.

ADI: Ja, sowieso.

ANN: Maar ook...

NYD: Wat dan als die vrienden zeggen: 'Dit is toch niet nodig?'

ML: Of in bed willen blijven liggen.

NYD: 'We zijn er toch al?' Dit zijn dingen die ik hoor he, in mijn omgeving.

ADI: Gewoon de dekens jatten.

ANN: Haha, gewoon de dekens mee.

ADI: Emmer water over dat bed, hoppakkee. Hahaha.

ML: 'Kom, we gaan!'

ANN: Ja, het is moeilijk. Maar als het je niet lukt om je vrienden mee te krijgen, kun je ook... We hebben de week voor de mars - mocht je dit op tijd luisteren natuurlijk - nog allemaal side events, in in elk geval Leiden, Utrecht, Den Haag en Amsterdam. Waar je alvast wat gelijkgestemden zou kunnen ontmoeten. Die zijn ook toegankelijk trouwens, ook literally toegankelijk qua rolstoel. En gratis. Maar ja, als je vrienden

zeggen: 'waarom moet dit nog?', ik zou proberen ze te overtuigen. En anders zijn het misschien niet de beste vrienden van je, als ze helemaal niet begrijpen waarom!

NYD: Maar heb je misschien zo even, zo: 1, 2, 3, dit zijn drie dingen waarom het wel nog nodig is en waarom wij die mars lopen.

ANN: Nou ja, kijk maar naar die brieven die we net hebben gehoord, he, waarom moet het nog: omdat iedereen nog op straat wordt lastig gevallen, omdat lesbische vrouwen op straat worden nageroepen, omdat mensen met een andere huidskleur dan 'roomblank' in Nederland eh...

ADI: Zoals ze het zelf beschrijven, hahahah.

ANN: Een andere behandeling krijgen. Ja, ik weet het, dat is niet de goede term. Omdat eh - wat was er in het nieuws deze week, lesbische vrouwen geen vruchtbaarheidsbehandeling mogen ondergaan?

ML: JA! Gaan we het over hebben zometeen.

ANN: Nou ja, precies, dus er speelt zoveel in Nederland waar je echt wel een vuist tegen kan maken. En ik weet dat niet iedereen zin heeft om zoals wij dat nu doen 16 uur per dag met dit bezig te zijn, haha. Maar het minste wat je dan kan doen, is met je vrienden mee gaan en eh...

ADI: Ze hebben meer zin om wat anders te doen.

ANN: Van half 1 tot drie even door Amsterdam je boosheid tonen.

NYD: Nou ja, en mensen mogen ons ook absoluut, als ze ons zien en ze herkennen ons...

ML: Spreek ons aan! Ja!

NYD: Kom hoi zeggen. We vinden het hartstikke leuk om...

ADI: Ik neem aan dat jullie een spandoek gaan maken, met Damn Honey erop!

NYD: ... iedereen mee te nemen, dus laat je horen. Je kan je sowieso bij ons aansluiten. Misschien kunnen we ook nog iets op Instagram zetten, waar we kunnen afspreken ofzo. Dus wees niet bang, kom gewoon!

ADI: Ja, en er zijn een heleboel groepen die al worden gevormd, he. Dus bijvoorbeeld, er zijn een heleboel mensen die zeggen van, inderdaad: we zien dat er in onze community nog wat twijfel is, mensen zijn er niet mee bekend. Er is een moslima-blok bijvoorbeeld dat is opgezet.

ANN: Latijns-Amerikaanse vrouwen.

ADI: Ja, precies.

NYD: De Bovengrondse loopt met een hele grote groep.

ADI: De Bovengrondse loopt, met Clara Wichmann.

ANN: Ja, er zijn een paar. We hebben volgens mij op onze Facebook event-pagina ook een lijst met welke blokken er zeg maar meelopen.

ADI: Gaan we inderdaad aanmaken.

ANN: Die komt er. Dus je kan ook nog daar kijken, en dat zijn namelijk weer kleinere Facebook events, met bijvoorbeeld 10, 15 mensen. Er is een blok van sekswerkers dat met ons meeloopt, waar we superblij mee zijn, want die worden altijd niet gezien op dit soort momenten.

ADI: Yesss. Daaraan willen - ik wil toch eventjes nog even terugkomen, want je had het over de sprekers, ik wil eventjes een hele grote shout-out hier doen aan Velvet December, die van Proud, de sekswerkersvakbond zeg maar, is. Zij is 1 van onze sprekers en dit is een - please fact-check me on this, but I'm pretty sure we're right -

maar ik geloof dat dit de eerste keer is dat er zo'n grootschalige - noem het of een vrouwendemonstratie of een feministische demonstratie is, waarin inderdaad de microfoon wordt gegeven aan iemand die een sekswerker is. Want zelfs binnen de feministische wereld, binnen de vrouwenorganisaties, wordt er bijna niks gezegd over sekswerkers.

ANN: Of wel *over*, maar nooit *met* of *door*.

ADI: Precies! En weet je wat het is, het is gewoon heel simpel. Als je om vrouwenrechten geeft, als je om queer-rechten geeft, als je om arbeidsrechten geeft: dan behoor je in ieder geval ook solidair te staan met sekswerkers. Het gaat er niet om of jij het werk zelf zou willen doen, het gaat er gewoon om dat zij het respect en dezelfde rechten verdienen.

NYD: En veiligheid.

ADI: Precies. Dus wij zijn heel erg trots dat Velvet daar inderdaad staat om vrouwen vertegenwoordigen.

ANN: Ja. Maar goed, je kan dus onze Facebookpagina in de gaten houden om te kijken welke blokken zich al vormen en inderdaad met Damn Honey eh...

ADI: Je kan heel makkelijk naar womensmarch.amsterdam gaan.

ANN: Met jullie favourite hosts contact opnemen!

ML: Haha, zeeeker.

NYD: En we hebben nog een vraagje gekregen van een luisteraar. Inspiratie voor leuzen heeft ze nodig!

ADI: Ik zou zeggen, kijk vooral naar de thema's die je heel erg bezighouden.

NYD: Ja, je eigen persoonlijke.

ADI: En ja, ik vind dat het meest fantastische. Dat heb ik ook bij elke march die wordt georganiseerd: de volgende dag zijn er overal, op alle nieuwswebsites, staan er dan ineens nieuwe artikelen van: 'the best pictures of the women's march' of zoiets. Ik kan daar gewoon echt uren doorheen scrollen, want er zijn natuurlijk een heleboel verschillende mediums die dat dekken. En het is gewoon... De diversiteit is wat het voor mij heel erg krachtig maakt. Er zijn een heleboel mensen die zeggen van: 'Jaaa, maar 1 boodschap...', maar we zijn het nooit over alles eens. Dus iedereen heeft andere prioriteiten, weet je, ik bedoel: Anneloes heeft een kind. Ik heb geen kind, ik heb ook geen interesse om kinderen te krijgen. Dus automatisch liggen bijvoorbeeld onze prioriteiten daar net eventjes iets anders.

ANN: Maar als je echt helemaal blanco bent, denk ik dat er de komende weken op onze insta ook wel sneak previews zullen komen van de signs die al gemaakt worden.

ADI: Ja, we zitten heel erg.. Ja.

ML: Maar inderdaad, het is dus gewoon: Google het en je krijgt al zoveel.

ANN: Ja, Google het, en anders heb je altijd van die heerlijke oneliners als eh, wat is het, 'Equality', of 'Equal rights does not mean'...

NYD: 'is human rights'.

ANN: Nee, nee, het is zo'n zin als 'Equal rights for everyone does not mean less rights for you, it's not pie'.

ML: 'It's not pie,' oh ja, precies.

ANN: Dat soort dingen werken altijd supergoed.

NYD: En de hashtag #duurtlang die de Bovengrondse nu gebruikt.

ADI: Ja, inderdaad. En je hebt natuurlijk, weet je, *even as simple as*: 'Power to the people!' Dat is gewoon heel erg belangrijk. Er zijn een heleboel mensen die toch op het economische inzetten, die inderdaad op de loonkloof gaan, die het hebben over... Hier hebben we ook een spreker over, van Young and United, die iets gaat aanklaarten over seksuele intimidatie op de werkvloer. Dat is gewoon heel erg belangrijk. We hebben ook een mannelijke spreker, die ik nog even niet ga verklappen. Dus follow us and you'll see it soon.

NYD: Leuk!

ADI: Ook omdat dit gewoon heel erg belangrijk is, om mannen hierin te betrekken. Want feminisme draait niet alleen om vrouwen. En sterker nog, feminisme is goed voor iedereen eigenlijk. Weet je, want gelijkwaardigheid, dat is uiteindelijk alleen maar beter. Want dat betekent bijvoorbeeld ook dat als jouw zoontje van vier jaar oud af en toe eens een keer nagellak op wil doen, wanneer hij mama ziet tutten in de badkamer bij wijze van spreken...

NYD: Of papa!

ADI: Dat het prima is! Ja, nee inderdaad. En dat 'ie dan niet de volgende dag op school dan wordt uitgejouwd en al.

NYD: Precies.

ADI: Betekent vooral dat je jezelf kan zijn.

ML: Precies.

NYD: Lijkt me een mooie afsluiter.

ML: Heel mooi!

NYD: Ik verwacht jullie gewoon allemaal bij die march, luisteraars!

ADI: Ja, wij ook!

NYD: Zie jullie daar.

ANN: Absoluut.

ML: Zoek mensen op, laat van je horen als je komt.

NYD: Kom er naartoe.

ADI: Ja. Absoluut.

(DAMN HONEY YES/NO TUNE)

NYD: Komen we bij de afsluiter, Damn Honey Yes en Damn Honey No. We beginnen met de No, want Marie Lotte, jij werd deze week door iets geraakt.

ML: Ja. Let's be honest, peoples, ik heb kutnieuws. We hadden het er net al kort over. Minister Bruijns, minister van medische zorg, heeft zich deze week uitgesproken over vruchtbaarheidsbehandelingen voor alleenstaande vrouwen en lesbische vrouwen. Hij vindt dat zulke behandelingen vanaf nu niet meer vergoed hoeven te worden door de zorgverzekeringen. Voor deze groep dan. Omdat volgens hem het ontbreken van een mannelijke partner geen medische indicatie is. Maar voor heterostellen, waarbij de mannelijke partner om wat voor reden dan ook geen zaad kan produceren, worden deze behandelingen nog wel vergoed. Met andere woorden, tenzij ze flink dokken wil minister Bruijns lesbische koppels en alleenstaande vrouwen het krijgen van kinderen gewoon door de neus boren.

NYD: Ja, en volgens mij is dat echt heel erg duur.

ML: Het is heel duur. Een inseminatiepoging kost 841 euro, stond er op nos.nl, en het is meestal niet al bij de eerste keer raak. Dus duurt vaak wel een paar keer, we hebben een beetje rondgevraagd...

ANN: Je krijgt nog hormoontherapie erbij elke ronde, die ook nog niet gratis is.

ML: Ja, precies, dus dan zit je met een poging, drie tot zeven keer ofzo geloof ik, dus je bent er echt duizenden euro's aan kwijt. En dat is echt heel erg veel geld om op te hoesten. En ja, kijk, dit raakt mij persoonlijk. Ik ben lesbisch. Ik weet heel nie of ik überhaupt kinderen wil, maar nu wordt het me gewoon afgenomen. En het voelt een beetje als een dikke middelvinger van de overheid, zo van: jij wilde toch lekker lesbisch zijn, nou, dan deal je hier zelf ook maar mee. En dan nog iets, dan strijdt de queer-community jaren en jaren tegen het idee dat gay zijn een ziekte is, en dan - en we zijn trouwens nog helemaal niet van dat idee af - en dan wordt je hiermee gepakt. Zo van: jullie vonden toch dat het geen ziekte is, nou, dan deal je hier ook maar lekker mee, en dan krijg je geen medische indicatie. Dus hoe je het ook wendt of keert, het is discriminatie. Het hele probleem is: een partner die geen zaad aanmaakt. En voor hetero's is dat dan dus een medische indicatie, en voor lesbische stellen is dat het niet. Mijn partner maakt geen zaad aan! Dus dat zou dan toch gewoon voldoende moeten zijn? En het is heterostellen voortrekken. Zij hebben wel recht op een kind, ik niet, had ik maar geen lesbie moeten zijn.

ADI: Traaaash.

ML: Echt hoor. En dan heb ik nog 1 ding. Want ik heb me hier helemaal in vastgebeten. Het argument van de overheid is: het kost teveel geld, weet je, de basisverzekering staat onder druk. De betaalbaarheid daarvan. Maar in het officiële statement staat letterlijk dit: het aantal van deze aanvragen en de hoogte van deze

kosten zijn niet bekend. (Anneloes lacht.) Dus ze hebben ook geen idee waar ze het over hebben.

ANN: Hooow.

ADI: Ja maar we zijn toch ondertussen wel bekend met de inconsistentie en de dagelijkse middelvingers van de overheid naar de bevolking, toch?

ML: Ja, ik weet het, maar dan TOCH, weet je, dan denk ik: wanneer houdt het op? Ik kwam trouwens op Twitter wel eventjes een fantastische reactie tegen van iemand. Die wil ik graag heel eventjes citeren. Op Twitter las ik de reactie van Nori Spauwen.

ADI: Yes, love Nori.

ML: En zij zei: 'Lieve mensen, ik wil het even heel duidelijk zeggen, er is geen sprake van ontbreken van een man in mijn relatie of in andere lesbische relaties. Net zo min is er sprake van ontbreken van een lama. Lesbische relaties zijn al compleet. Danku.' Nou weet ik, denk ik, eerlijk gezegd wel dat mijn relatie misschien best een lama zou kunnen gebruiken, maar verder ben ik het helemaal met haar eens. (Ze lachen.)

ADI: Nori is trouwens ook echt een aanrader voor te volgen op Twitter.

NYD: Om te volgen, ja. Oh, en er is een petitie online gekomen, dus die zullen we ook in de shownotes zetten. Teken hem alsjeblieft, hij is al meer dan 16.000 keer getekend de afgelopen drie dagen, dus laaaat je horen, want dit is gewoon superkut.

ML: Jaha...

NYD: Adinda, jij hebt ook een Damn Honey Yes! Tell me.

ADI: Jaaaa, I see what you did there. Om even verder te gaan met KUT, en dus niet 'poenie'gedoe maar gewoon echt: (met **ML:**) kut, haha, beestje bij de naam noemen.

DH yes, die gaat eigenlijk elke dag gewoon, maar nu vooral, uit naar Ellen Laan. Die we uiteraard bij Jinek live in de uitzending hebben gezien en die zich gewoon keihard inzet dagelijks, met haar stichting Seksueel Welzijn Nederland. Voor, ja, fatsoenlijk over seksualiteit te praten, dingen aan te pakken. En inderdaad dus ook gewoon: gebruik van het woord vulva, gebruik van het woord vagina, wanneer dat überhaupt van toepassing is. En ga er nou ook niet zo moeilijk over doen. Daar heeft ze ook heel erg mooi over geschreven, samen met nog wat auteurs in een boek van eh...

ANN: Ja, het heet 'V: Van Vulva tot Vagina'.

ADI: Ja, precies.

NYD: Ja, met Mariah Mansvelt Beck, van Yoni, en met Emma Curvers. Dus dat is een hele mooie groep aan vrouwen, die allemaal een bijdrage hebben geschreven.

ADI: Ja, ja, absoluut.

NYD: Dit is echt een DH Yes. Wij hebben hem thuis ook liggen.

ADI: Ja, groot fan van deze vrouwen. En ook vooral dat erover wordt gepraat. Want we hebben natuurlijk een heleboel non-profits die telkens wel campagnes draaien, maar wij zijn er bij Women's March NL heel erg over te spreken dat steeds meer de onderzoekers en de experts hier ook gewoon in andere mogelijkheden, andere media, over praten. Want laten we het juist vooral toegankelijk houden, weet je, niet alles hoeft meteen een campagne te zijn. Het kan gewoon ook meteen een inkoppertje zijn voor een gesprek onder vrienden, onder vriendinnen, whatever, weet je: in bed! Ja, dus, mad love, DH yes, voor Ellen Laan en dit werk.

ML: Ellen Laan! Dan hebben we zelf ook nog een DH Yes.

NYD: Ja, ik heb ook een boek als DH Yes. Ik heb hem hier vast, het is - ik ben echt supertrots erop. Gister is het langsgebracht door Lotte van Blossom Books, van onze uitgever. Het boek heet 'Feministen dragen geen roze en andere leugens' en het is een verzameling van essays die samengesteld zijn door Scarlett Curtis. Dus het is oorspronkelijk een Engels boek, het is dus nu vertaald. En een aantal Nederlandse vrouwen hebben ook een bijdrage mogen schrijven - waaronder Marie Lotte en ik! Het is een inclusief boek dat de online beweging verbindt met academische denkers, en er komen allerlei soorten feminisme aan bod. En het is zowel, ja... Sommige stukken die raken je, om sommige stukken moet je echt keihard lachen. En het is gewoon een heel mooie verzameling van wat feminisme allemaal kan zijn. En ook een mooi weerwoord op mensen die zeggen: 'ooh, dan heb je zeker okselhaar en dan haat je mannen,' nou ja, al die stomme vooroordelen die mensen altijd hebben over feminisme. Dus ook als je nog een beetje bang bent voor het woord feminist - denk niet dat je dat bent als je dit luistert, maar stel je bent het - dan is het ook echt een aanrader.

ADI: Is toch ook, Meredith Greer heeft toch ook een stuk daarvoor geschreven?

ML: Ja, staat er ook in.

NYD: Meredith Greer heeft ook, haar stuk staat er inderdaad ook in, Stella Bergsma is er ook in opgenomen.

ML: Milou Deelen!

NYD: Milou Deelen. De boekpresentatie is donderdag, 7 maart, in de Scheltema.

ML: Ja, wij zijn er ook.

NYD: Kan je nog heen, wij zijn er ook en gaan daar...

ADI: Wij ook probably!

NYD: ... gezellig een 'praatje houden'. Ehennn, je kunt 'm winnen!

ML: JA! Check onze post op Instagram over deze aflevering, en kom even met een hele originele leus voor de Women's March. En de leukste die wint een exemplaar van 'Feministen dragen geen roze en andere leugens'.

(OUTRO TUNE)

NYD: Het zit er alweer op, lieve luisteraars. Dit is het einde van aflevering 12 van Damn Honey de podcast. Bedankt voor het luisteren en heel erg bedankt aan Adinda en Anneloes. Niet alleen voor jullie komst, maar vooral voor alle tijd, liefde, moeite, aandacht, zorg die jullie met hart en ziel in Women's March NL steken. Wat dus meer is dan een march. Dus:

ML: Je kunt de Women's March volgen op Instagram en Twitter via @womensmarchnl en op Facebook Women's March The Netherlands.

NYD: Ja, dan kun je op de hoogte blijven van alles rondom de march. Bedankt ook aan 1 van onze favoriete feministen en tevens onze producer: Daniel van de Poppe. En Lucas de Gier, bedankt voor de jingles.

ML: Bedankt Celine en Fleur voor jullie berichtjes.

NYD: En zie jij iets, hoor je iets, denk je iets waarvan je vindt dat we het moeten weten: laat van je horen via Instagram: @damnhoneyhetboek, of mail naar info@damnhoney.nl

ML: Steun ons door ons boekje te kopen - 6,50 via scheltema.nl, geen verzendkosten, en voor 23 uur besteld: morgen al in huis.

NYD: Of geef een recensie via iTunes.

ML: Offf geef geld, via Petje.af/damnhoney.

NYD: Maar als je er geen zin in hebt, dan doe je het gewoon niet.

ML: Tot bij de Women's March, lieve mensen.

NYD: Of tot de volgende aflevering.

ML: Love you byee.